

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. H. C. van der Ent, Katwijk aan Zee; Ds. R. Kok, Nijkerk; Ds. H. van Leeuwen, Urk; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; Ds. M. C. Tanis, Sliedrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13,
Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Kwartelstraat 74, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-73814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 10,- per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 5 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

De onpeilbare goedheid des Heeren

Het zijn de goedertierenheden des Heeren, dat wij niet vernield zijn, dat Zijn barmhartigheden geen einde hebben. Zij zijn alle morgen nieuw, Uw trouw is groot.

Klaagliederen 3 : 22, 23.

Het voorspelde oordeel is gekomen. Juda is verwoest. Het heilige land werd door de heidenen vertreden. Jeruzalem, de heilige stad, is een puinhoop geworden. De tempel des Heeren is verdwenen. De meeste inwoners van Juda werden gedeporteerd naar Babel. Een handje vol volk is in het land der vaderen achtergebleven. Onder hen treffen we de profeet Jeremia aan. Wat er gebeurd is, heeft de profeet diep getroffen. Te midden van de oordelen Gods merkt hij de goedertierenheid des Heeren op. De rechtvaardige en heilige God had het trouweloze, tegen Hem rebellerende volk in zijn geheel met Zijn bliksemen kunnen treffen tot verdelgens toe. Het volk had de Heere verlaten. Het wilde met God niets meer te doen hebben. De goden der heidenen werden gediend, vereerd. Gods geboden werden afgeschaft. Alle inzettingen des Heeren werden veranderd naar een nieuw, naar een heidens model. Nu heeft de Heere echter het ganse volk niet vernield. Gods goedertierenheid roemde nog tegen het welverdiende oordeel. Niet vernield! Voor ons is er grote reden om dit te belijden.

De Heere heeft nog gespaard. Hij heeft ons in het afgelopen jaar niet weggenomen. Velen gingen heen. De Heere liet ons nog in de gezins- en familiekring. Dit is een onverdiende gunst van de Heere. Vele waren onze zonden. Er waren zonden van bedrijf en nalatigheid. Wie zijn we geweest in ons gezin, in de samenleving, in de kerk. Vele waren, ondanks onze zonden, de zegeningen en bemoeienissen des Heeren. Hij deed niet met ons naar onze zonden en afmakingen. Hij heeft ons niet vernield! Ook als volk heeft de Heere ons noch niet vernietigd. Naar Zijn heilig recht had de Heere dit kunnen doen. Want de zonde en opstand tegen God is op onrustbarende wijze toegenomen. Een groot deel van ons volk buigt niet meer voor de enige ware God, Die Zich in Zijn Woord heeft geopenbaard.

Velen leven alsof er geen God meer is. Godonterende theorieën worden gepropageerd. Wat is eigenlijk nog zonde in onze tijd? De kerk kan er zich niet op beroepen, dat het in haar midden zo goed gaat. De verwereldlijking is niet af, maar zelfs toegenomen. Een droevig verschijnsel is de polarisatie. Zij neemt hand over hand toe. De heilswaarheden worden uitgehouden of getrokken in het menselijke vlak. Er is een vernieuwingsdrang, maar daarachter wordt gemist de stuwende kracht van Gods Geest. Te midden van de donkerheid der tijden zou Gods volk een eenheid moeten vormen, maar tot die eenheid schijnt het niet te kunnen komen. Gods volk zou een getuigend volk moeten zijn. Een heilswaardigend

volk. Het hartelijk streven om, door Gods genade, te voldoen aan de heilige eis des Heeren wordt nogal eens gemist. Nu heeft de Heere in 1971 met ons geen voleinding willen maken. Gods goedertierenheid week niet. Hij heeft aan onwaardigen, schuldigen willen denken. Om de geboren Heilsvorst heeft de Heere ons nog niet overgegeven aan het verderf.

Liet Hij ons in 1971 nog leven in het heden der genade. Zijn barmhartigheden hebben geen einde genomen. De openbaring Zijner liefde bleek in Zijn vele gunsten. Zijn Woord nam Hij niet weg. Zondag aan zondag kon de bediening van Zijn Woord plaatsvinden.

Hij liet Zijn dienaren ook dit jaar voorgaan. 's Heeren waarschuwende, ontdekkende, maar ook onderwijzende en vertroostende woorden werden door ons gehoord. De Heere verbond aan de prediking de werking van Zijn Geest, zodat de prediking tot zegen werd. De Heere gaf troost in de rouwnacht. Hij schonk kracht naar kruis. Dagelijks schonk Hij voedsel. Zijn barmhartigheden namen geen einde. Is er nu op de oudejaarsavond bij ons opmerken? Want barmhartig is de Heere en zeer genadig; Schoon zwaar getergd, lankmoedig en weldadig, de Heere is groot van goedertierenheid.

Het zal wat zijn, wanneer we, delend in zoveel bemoeienissen des Heeren, straks verloren gaan. De oudejaarsavond predikt ons, dat er eenmaal een einde komt aan ons leven. Eenmaal breekt voor ons allen het laatste levensuur aan. In dat uur wijkt de goedertierenheid des Heeren, wanneer we onvernieuwd, onverzoend sterven. Alles wat de Heere ons gaf, zal ons oordeel verzwaren. Geesteswerk worde ingeroepen. Door het werk van de Heilige Geest gaan we belijden elke blijk van Gods goedertierenheid verzondigd te hebben. Door Geesteswerk gaan we de goedertierenheid des Heeren in Christus begeren, zoeken tot onze zaligheid. De geestelijke zegeningen in de hemel in Christus. Bemerkt U die zegeningen in Uw leven? Vernedert U dan voor de Heere!

Dit betaamt, want de Heere heeft in 1971 met U niet gehandeld naar uw zonden. Wat U hebt verkregen is enkel genade. Richt uw oog op Hem, de Gekruisigde, De Heilsmidelaar. Hij heeft uw vervloeking op Zich genomen, opdat gij zoudt delen in Gods goedertierenheid. Hij heeft de oorzaak van uw eeuwige honger en kommer, nl. de zonde, weggenomen, opdat U zou delen in het erbarmen des Heeren. Dagelijks overladen zou worden met Zijn gunstbewijzen. In de lijdende en gestorven Christus was ook dit jaar 's Heeren trouw elke dag nieuw. Elke morgen waren er weer de nieuwe blijken van Zijn barmhartigheid. Die trouw van de Heere is blijvend. Zij vergaat nimmermeer. 1971 gaat behoren tot het verleden. Een nieuw jaar komt. En we weten niet, wat dit nieuwe jaar ons zal brengen. Dit weten we echter wel, dat het het jaar onzes Heeren is. De nieuwjaarsmorgen spreekt ons van Zijn onvergankelijke trouw. De trouw zal blijken in 1972.

VAN DE ADMINISTRATIE

Wij brengen onze jaren door als een gedachte lezen wij in Ps. 90 vs. 9b. Hoe worden wij aan dit woord in het bijzonder herinnerd bij het einde van het vervlogen jaar 1971. Als een gedachte, ja zo vergaat ons leven. Als U dit mag lezen is het jaar 1971 afgesloten. Van vele abonnees ontvingen wij bericht, hij of zij is niet meer. Van nabij hebben ook wij dit ondervonden. En nu blijft de vraag voor ons allen over: heeft dit jaar ons alleen maar dichterbij gebracht bij de eeuwigheid, of hebben wij voor het eerst of bij vernieuwing met dezelfde dichterbij uit Ps. 90 leren vragen: Leer ons alsoo onze dagen tellen dat wij een wijs hart bekomen? Dit is een rekenwet, die wij alleen door Goddelijk onderwijs kunnen leren; vandaar de persoonlijke vraag: hebben wij zulk een wijs hart bekomen?

Ook de uitgave van „Bewaar het Pand” mocht weer ongehinderd geschieden. Verschillende reacties mochten wij ontvangen, waaruit bleek dat de Heere Zijn zegen er nog over schenken wil. Voorts willen wij allen dank zeggen die ons verblijdden, zowel in het aanbrengen van één of meerdere abonnees, als die een extra gift voor onze kas gieverden. Mede door de extra giften kan ons blad ongehinderd verschijnen, trots de hogere uitgaven die in 1971 sterk stegen. Deze zes (6de) jaargang van „Bewaar het Pand” willen wij dan ook besluiten met naast de Heere alle medewerkers van ons blad dank te zeggen voor al de arbeid die zij belangeloos hebben verricht; we willen hen ook voor 1971 liefde voor ons blad blijven toewensen. In deze laatste verantwoording van 1971 mogen wij melding maken van 11 nieuwe abonnees, w.o. 7 door br. de Jong uit Bunschoten doorgegeven. Extra mochten wij ontvangen f 215,50 w.o. f 10,- via br. van Heteren. En nu nog een enkele opmerking. Allen, die een herinneringskaart ontvingen, hebben nog niet voldaan om de 6de jaargang te betalen. Nu is er een eenvoudige oplossing, n.l. deze: In het eerstvolgende nummer zult U aantreffen een girokaart, waardoor de betaling vergemakkelijkt wordt, en U het achterstallige tegelijk kunt overmaken. Wij zien uit.

Gironummer 70.43.50. Administratie-adres: Kwartelstraat 74, Alphen a. d. Rijn.

v. d. L.

VAN DE REDACTIE

In aansluiting met het bovenstaande willen we ook br. Van der Lee en zijn helper br. Beukers en de verdere medewerkers vriendelijk danken voor alles wat zij voor ons blad deden. We hopen ook verder op aller gewaardeerde medewerking te mogen rekenen.

We wensen allen en ook onze lezers in het nieuwe jaar van harte Gods onmisbare zegen toe.

B.

Die trouw is zó absoluut, dat men zich er in alle omstandigheden op verlaten kan, want Hij doet Zijn Woord gestand. Hij houdt trouw in der eeuwigheid. Ps. 146 : 6, 2. Tim. 2 : 13. Hij vervult Zijn beloften. Niet één van Zijn woorden valt ter aarde. Als de almachtige Heere kan Hij doen, wat Hij beloofd heeft. Daar Hij goedertieren is, zal Hij doen, wat Hij gesproken heeft. Zijn trouw is groot. Zij is groot voor grote zondaars. Wie nu als zondaar voor de Heere het jaar beëindigt, belijdt: „Het zijn de goedertierenheden des Heeren, dat wij niet vernield zijn, dat Zijn barmhartigheden geen einde hebben en op de nieuwjaarsmorgen wordt gebeden: „Laat Uw weldadigheid en Uw trouw mij geduriglijk behoeden”.

M. C. Tanis

Naar de katechisatie

108

DE HEILSORDE

De wedergeboorte (4)

Hoewel we in onze vorige les voorgenomen hadden de les over de wedergeboorte en de bekering verder te laten rusten, omdat Ds. van der Ent een en ander over de praktische zijde van de wedergeboorte heeft geschreven in zijn rubriek voor de jeugd, willen we toch bij nader inzien nog op enkele zaken, de aandacht vestigen en nog enkele vragen trachten te beantwoorden.

Allereerst deze vraag: is er een zogenaamde „voorbereidende genade“?

We moeten deze vraag ontkennend beantwoorden. Schrift en belijdenis spreken hiervan niet. Zij laten duidelijk uitkomen, dat de zondaar van nature dood is in zonden en misdaden en alleen door wedergeboorte het Koninkrijk Gods kan ingaan. Er bestaat geen „sluimerende“ wedergeboorte, zoals Kuyper leerde. We hebben hierover reeds gesproken. Onze Heidelberger zegt in Zondag 24, dat het onmogelijk is, zo wie Christus door een waarachtig geloof is ingeplant, niet zou voortbrengen vruchten der dankbaarheid.

Wel kan de Heere omstandigheden, zoals ziekte, oorlog, uitreddingen enz. in de weg van Zijn voorzienigheid gebruiken om de zondaar tot het Woord te brengen of het Woord tot de zondaar. Maar de Heere bekeert DOOR ZIJN WOORD EN GEEST! Door 's Heeren wondere voorzienigheid bracht Hij Zijn Woord door middel van Paulus' arbeid tot Lydia. Ook kunnen „overtuigingen in het geweten“ leiden tot bekering, wanneer Gods Geest het hart tot „overbuiging“ bearbeidt, in de levendmaking des zondaars, door Zijn Woord en Geest.

Een andere vraag hierbij is, hoe moeten we denken over de jong gestorven kinderen?

De Dordtse leerregels zeggen in hfd. I art. 17: „Nademaal wij van de wil van God uit Zijn Woord moeten oordelen, hetwelk getuigt, dat de kinderen der gelovigen heilig zijn, niet van nature, maar uit kracht van het Genadeverbond, in hetwelk zij met hun ouders begrepen zijn, zo moeten de godzalige ouders niet twifelen aan de verkiezing en zaligheid hunner kinderen, welke God in hun kindsheid uit dit leven wegneemt.“ Gen. 17:7, Hand. 2:39, I Kor. 7:14.

Geldt dit van alle ouders en kleine kinderen? Dit zegt onze belijdenis niet. Het gaat over kleine kinderen van „Godzalige“ ouders. Dit zijn ouders, die het leven der Godzaligheid kennen. Maar is dan het geloof van zulke ouders de grond voor de zaligheid der vroeggestorven kinderen? Neen, dit in geen geval. De grond hunner zaligheid kan nooit anders liggen dan in CHRISTUS. Maar naar Gods vrijmacht kan God de Gerechtigheid van Christus uit genade ook toerekenen aan zulke kleine kinderen. En wanneer godzalige ouders door het geloof werkzaam worden met het feit van het sterven hunner kleine kinderen, geeft de Heere in hun harten dan de innerlijke overtuiging en troost, dat hun kleine door die gerechtigheid van Christus behouden is. Ook het gelovig werkzaam zijn is dan niet de grond, maar in die weg des gebeds mogen zij tot die troost komen.

Maar nu de vraag: kunnen dan zulke kinderen zonder WEDERGEBOORTE toch ingaan in het Koninkrijk Gods? De Schrift leert toch duidelijk, dat de wedergeboorte geschiedt door het Woord Gods, als het z a a d.

Metterdaad! Calvijn verklaart in zijn „Instituut“ boek IV, hfd. 16, art. 17 en 18, dat er onderscheid moet gemaakt worden tussen het wederbarend werk des Geestes bij de volwassenen, welke uitsluitend geschiedt door de prediking van het Evangelie en de wedergeboorte in kleine kinderen, wanneer de Heere die werkt in hen. Calvijn schrijft dan: „Wij erkennen wel, dat de zodanigen (de volwassenen) het Woord des Heeren het enige zaad is der geestelijke wedergeboorte; maar wij ontkennen, dat men daaruit mag besluiten, dat de jonge kinderen door de kracht Gods niet kunnen wedergeboren worden, welke

Hem even geredelijk ten dienste staat, als ze voor ons onbegrijpelijk en bewonderenswaardig is. Bovendien zou het niet voorzichtig genoeg zijn den Heere het vermogen te ontzeggen, dat Hij Zich aan de kinderen op een of andere wijze zou kunnen kenbaar maken.“ Calvijn noemt dan de wedergeboorte bij de volwassenen door de prediking van het Evangelie „het gewone beleid (regel) en beheer, dat Hij bij het roepen der Zijnen pleegt in acht te nemen, maar Hem geen voortdurende regel stelt, zodat Hij geen andere manier zou kunnen gebruiken.“ (IV/16/19).

Gelijkt dit niet op de zienswijze van Kuyper, waarover wij gehandeld hebben? Volstrekt niet. Want Kuyper maakte de uitzonderingen ten opzichte van de wedergeboorte in jonge kinderen als een vrijmachtig beleid des Heeren een systeem volgens zijn speculatief denken en leren.

Wij willen dit punt besluiten met verwijzing naar het Woord des Heeren in Deut. 29:29: „De verborgen dingen zijn voor de Heere onze God, maar de geopenbaarde zijn voor ons en voor onze kinderen tot in eeuwigheid.“

Urk

v. L.

OUDJAAR 1971

„DIE WAS“

Heilig, heilig, heilig is de Heere
God, de Almachtige, Die was ...
Openb. 4:8b.

't Jaar 1971 is bijna weer ten einde.

Oudejaarsavond herinnert ons aan de vergankelijkheid der dingen, aan de vergankelijkheid ook van ons menselijk leven.

Als een kleed zal 't al verouden,
Niets zal hier zijn stand behouden,
Wat uit stof is neemt een end',
Door de tijd die alles schendt.

Tegenover deze vergankelijkheid van 't leven, staat echter de onvergankelijkheid Gods! Vandaar dat de psalmzanger zong: „Maar Gij hebt o Opperwezen, Nooit verandering te vrezen, Gij, Die d'eeuwen mat als uren, Zult alle eeuwigheid verduren.“

Deze onvergankelijkheid Gods leert ook bovenstaand tekstwoord. Johannes zag, door een geopende deur in de hemel, drie bijzondere dingen.

Hij zag de troon Gods.

Hij zag de Kerk Gods.

Hij zag de verheerlijkte schepping Gods.

Van de troon Gods zegt hij: „en er zat Eén op de troon, en Die daarop zat, was in het aanzien de steen Jaspis en Sardius gelijk, en een regenboog was rondom de troon, in het aanzien de steen Smaragd gelijk“.

Bij al het woelen en wentelen der eeuwen, bij al de oordelen en gerichten die over de aarde zouden gaan, werd aan Johannes en aan heel de kerk gepredikt: „Uw rechterhand is hoog, Uw troon blijft onbewogen, Van recht en van gericht zijn vaste steun ontleenen, En waarheid en gena gaan voor Uw aanschijn henen.“

Zien wij dan op de Oudejaarsavond 1971 naar die troon. Op die troon zag Johannes een zo onuitzeggare heerlijkheidsuitstraling, dat alleen in beeldspraak gezegd kon worden: „en Die daarop zat, was in het aanzien de steen Jaspis en Sardius gelijk.“ De steen Jaspis had een kristalheldere, en de steen Sardius had een bloedrode kleur. Wie denkt hier nu niet aan dat woord: Mijn liefste is blank en rood. Hij draagt de banier boven tienduizenden.“

Zo zag Johannes de Koning der koningen, en en de Heere der heeren, zitten op een hoge en verhevene troon, en rondom de troon zag hij de kerk, de gezaligde kerk. Wij lezen hier over de 24 ouderlingen. De kerk van het oude testament, en de kerk van het nieuwe testament, in eenheid saamgebracht rondom de troon. Al die ouderlingen droegen gouden kronen op hun hoofden. Als straks het grote nieuwjaar der eeuwigheid komt, dan wordt heel de kerk, in Christus, met eer en heerlijkheid gekroond. Dit doet de kerk nu reeds zingen: „Wij steken het hoofd omhoog, en

zullen de eerkroon dragen, Door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen.

Johannes zag nog meer.

Hij zag ook de verheerlijkte schepping in die vier dieren, zijnde vol ogen van voren en van achteren, en dan hoort Johannes de ping zingen, en de kerk gaat meezingen: „Heilig, heilig, heilig is de Heere God, de Almachtige, Die was, en Die is, en Die komen zal“.

Zo klinkt het driemaal heilig dus vanuit de eeuwigheid, dwars door de tijd, tot in de verre eeuwigheid. Zij omvat het verleden, het heden, en de toekomst. Luisteren wij dan naar die stem, als wij letten op het verleden. In het verleden, in het jaar 1971, in al de jaren van ons leven, die inmiddels voorbijgegaan zijn, ja in de stilte der eeuwigheid, was God Drieëinig er reeds met de uitstraling van Zijn heiligheid, heerlijkheid en majesteit.

Die was! En dan zien wij op oudejaarsavond 1971 naar het jaar dat is voorbijgegaan.

Wat is er in dat jaar veel gebeurd.

In ons persoonlijk leven, in ons huiselijk leven, in ons gemeentelijk en kerkelijk leven. In ons volksleven, in het leven van de wereld rondom ons. Over heel dat leven valt nu het licht van de heiligheid Gods! Heilig, heilig, heilig, is de Heere God, de Almachtige, Die was! Die was, óók in het jaar 1971!

Zouden wij onder dat uitstralende licht dan voor een heilig en rechtvaardig God kunnen bestaan?

Toen Jesaja dat licht van Gods heiligheid zag, riep hij vol ontroering uit: „O wee mijner, ik verga, dewijl ik een man van onreine lippen ben, en ik woon in het midden eens volks, dat onrein van lippen is, want mijn ogen hebben de Koning, de Heere der heirscharen gezien.

Dan valt al onze heerlijkheid, al onze grootheid, al onze hoogmoed weg. Dan moeten wij Oudejaarsavond 1971 worden, arme, boetvaardige, verloren zondaren voor God. Welk een schuld klaagt dan aan. Welk een ongerechtigheid. Welk een boosheid. Welk een onverzoenlijkheid. Welk een hardheid. Welk een koudheid. Welk een kilheid. Welk een dodigheid. Hoe past het ons dan, dat uitstralende licht van Gods heiligheid, met de tollenaar te leren bidden: „O God, wees mij de zondaar genadig!“

Voor biddende, schuldbelijdende zondaren, vliegt die seraf nog rond, met die gloeiende kool van het altaar der verzoening genomen in de hand. Worden onze lippen daarmee aangeraakt, dan geldt ook oudejaarsavond 1971 dit woord: Zie deze heeft uwe aangeraakt, also is uwe misdaad geweken en uwe zonde is verzoend. Dan is onze onheiligheid opgelost in Christus' volmaakte gerechtigheid en heiligheid, als hadden wij nooit zonden gehad noch gedaan, ja als hadden wij zelf volbracht, wat Christus volbracht heeft. Dan nemen wij afscheid van het oude jaar, en het zingt in ons hart: „Het oude is voorbijgegaan, ziet het is alles nieuw geworden.“

NIEUWJAAR 1972

DIE IS EN DIE KOMEN ZAL

Heilig, heilig, heilig, is de Heere
God, de Almachtige, Die was,
en Die is, en Die komen zal“.

Openb. 4:8b.

't Licht van Gods heiligheid valt niet alleen over het verleden, maar ook over het heden en de toekomst.

Ook voor het jaar 1972 geldt de boodschap, dat God heilig is!

Welk een ontroerende boodschap, wanneer wij bedenken dat ons leven niet buiten het licht van Gods heiligheid kan worden gedacht. Overal waar ge ook staat, waar ge ook gaat, in uw huis, op de straat, in de fabriek, op het kantoor, overal schijnt dat verblindende licht van Gods heiligheid.

Zou dat alles ons niet moeten manen om voorzichtig te leven, al de dagen van ons leven? Vooral nu de dagen zo boos zijn. Leven wij niet in een tijd, waarin het licht van Gods heiligheid al meer en meer wordt weg-

gedacht, de zonde wordt gepropageerd, de zonde wordt uitgeleefd in een verfijnde vorm, net als in de dagen van Maleachi, toen men uitriep: de Heere ziet het niet, de Heere merkt het niet!

Maar daar is een gedenkboek voor Gods aanzicht. De Heere rekent niet naar de maatstaf van ons denken, naar de maatstaf van onze beoordeling ten opzichte van onze schriftbeschouwing of wereldbeschouwing, maar de Heere tekent naar de maatstaf van Zijn heiligheid, en onkreukbare rechtvaardigheid. En dan komt alles in dat gedenkboek, óók voor het jaar 1972, want: *heilig, heilig, heilig is de Heere God, de Almachtige, Die was en, Die is! Die is, óók vandaag, óók morgen óók overmorgen heel ons leven lang.* Dat licht van Gods heiligheid moge ons dan leren de zonde te haten en te vlieden en om met lust en liefde niet alleen naar sommige, maar naar alle geboden Gods te gaan leven. Dit mag ik wel de keuze, de hartelijke keuze van het nieuwe leven noemen.

Ontvangen wij een nieuw hart, dan komt er ook een nieuwe keuze. Die keuze wordt bepaald door de heiligheid Gods. „Wees heilig, want Ik ben heilig”, dat woord wordt van harte onderschreven. Heilig, zonder zonden zou men voor God willen leven, zo heilig zelfs, zoals de engelen in de hemel dat be-trachten.

Deze keuze zal alleen worstelend kunnen worden beleefd. Met al de onheiligheid van het leven, zullen wij telkens weer moeten komen aan de voeten van Hem, Die ons van God gegeven is tot rechtvaardigmaking, heiligmaking, en tot een volkomen verlossing. Dan is de rechtvaardigmaking en de heiligmaking in Christus volmaakt, maar de beleving van de heiligmaking blijft hier in dit leven onvolmaakt. Dan blijft de klacht: ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam der zonde en des doods. Maar dan klinkt ook voor het jaar 1972 de jubeltaal des geloofs: „ik danke God, door Jezus Christus onze Heere.”

Stellen wij ons dan voor het jaar 1972 onder het licht van de heiligheid Gods, en vergeten wij niet, dat licht straalt uit tot in de verre toekomst van de wederkomst van Christus, om te oordelen de levenden en de doden. *Heilig, heilig, heilig is de Heere God de Almachtige, Die was, en Die is, en Die komen zal!*

De tekenen der tijden laten geen onduidelijk geluid horen, dat de toekomst des Heeren genaakt. De Schrift spreekt ons over de bekende voortekenen van oorlogen, geruchten van oorlogen, hongersnoden, pestilentiën. Het uitbreken van allerlei zonden en ongerechtigheid, als in de dagen van Noach en van Lot. Al die voortekenen, die wij in onze dagen zo duidelijk in vervulling zien gaan, roepen ons toe: „Maranatha, Jezus komt! Hij komt, Hij komt om de aard' te richten, De wereld in gerechtigheid, Al 't volk, daar 't wreed geweld moet zwichten, Wordt in rechtmatigheid geleid.

Dewijl dan deze dingen alle vergaan, hoedanigen behoort gij te zijn, in heilige wandel en godzaligheid. Verwachtende en haastende tot de toekomst van de dag Gods, in welke de hemelen door vuur ontstoken zijnde, zullen vergaan, en de elementen brandende zullen versmelten. Maar wij verwachten naar Zijne belofte, nieuwe hemelen, en een nieuwe aarde, in dewelke gerechtigheid woont.

Alle onheiligheid zal dan voor goed worden weggedaan. Dan zal zelfs op de bellen der paarden geschreven staan: „DE HEILIGHEID DES HEEREN”.

Dan zal alles, alles heilig zijn, en in dat nieuwe jaar der eeuwigheid, zal God Drieënig met Zijn uitstralende heiligheid, alles zijn in allen. Gaan wij dan het nieuwe jaar tegen, onder het licht van déze belofte: „Ziet, Ik maak alle dingen nieuw. Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde. Ik zal de dorstigen geven uit de fontein, van het water des levens voor niet.

M. Baan

Generale Synode

2

We hadden het over nieuwigheden.

Deze beheersen in zekere zin een hele synode. Dat behoeft nog niet te leiden tot allerlei openlijke verdeeldheid. De behandeling kan in zekere zin op hoog niveau plaats vinden, zoals wel eens gezegd wordt, terwijl toch de afgevaardigden het gevoel hebben, dat er een knelpunt aan de orde is. Men kan wel beweren, dat het niet om wezenlijke dingen gaat, maar in feite gaat het wel om wezenlijke zaken. Anders is niet te begrijpen, dat men zo halstarrig nieuwigheden blijft verdedigen en niet rust voor er een meerderheidsbesluit gevallen is. Er blijkt niet veel begrip te zijn voor het gevoelen van hen, die vast willen houden aan het oude.

Het is ook een zeer opmerkelijk verschijnsel, dat sommige afgevaardigden op de achtergrond blijven en anderen schier bij elk onderwerp wat hadden te zeggen. Dat blijkt ook uit de verslagen. Kwam dat allemaal voort uit wijsheid en bescheidenheid? Werd altijd naar de raad der ouden geluisterd?

Door die vele zaken en die langdurige besprekingen wordt een synode een zeer kostbare zaak, die duizenden verslindt. Er zijn heel dure afgevaardigden op de synode, niet vanwege de reiskosten. Die zijn wel hoog, maar blijven nog binnen redelijke perken, maar vanwege de tijd, die zij in beslag namen voor hun betogen.

Dit is een algemeen verschijnsel op allerlei kerkelijke vergaderingen. En niet alleen op kerkelijke vergaderingen, maar schier overal waar mensen samenkomen om het een en ander te regelen. Naar onze vaste overtuiging zou het wel profijtelijk kunnen zijn, wanneer overal alleen maar vergaderingen gehouden werden, die bestonden uit wijze mannen, die met weinig woorden veel kunnen zeggen.

Of het dan niet beter is de synode helemaal af te schaffen en ook de particuliere synoden en de classis tot het verleden te doen behoren? Is het niet zaak het hele kerkverband op de helling te zetten? Deze gedachte is wel geopperd, maar doet toch geen recht aan het belang van een goed functionerend kerkelijk verband. Er zijn altijd zaken, die in een meerdere vergadering thuis horen. Ook deze synode moest worden gehouden.

Daar was bij voorbeeld de benoeming van een hoogleraar aan de theologische hogeschool te Apeldoorn. Een van de hoogleraren had de 70-jarige leeftijd al overschreden en kreeg eervol emeritaat. Er moest een opvolger worden benoemd. Dat moest door de synode geschieden. Dat is ook gebeurd. Hoeveel tijd dat deze keer in beslag genomen heeft is ons niet bekend. Wel, dat er eenstemmigheid was bij de benoeming.

Dat is wel eens anders geweest. We herinneren ons, dat een vroegere hoogleraar, die al vele jaren geleden gestorven is, eens het volgende vertelde. De Heere had hem doen verstaan, dat hij tot dat werk geroepen was. Er kwam een tweetal voor de dag, waarop ook de naam van de verteller stond. Beide kandidaten werden verwezen naar een kamertje, waar ze lang moesten wachten, terwijl de synode over hen kon spreken en een beslissing kon nemen. De synode kon het blijkbaar niet gauw eens worden over de te benoemen kandidaat. In elk geval, de kandidaten dachten, dat ze vergeten werden. Maar ten slotte mochten ze weer binnenkomen en werd medegedeeld, dat de andere kandidaat met meerderheid van stemmen benoemd was. Dat was een beproeving voor onze verteller. De benoemde nam de benoeming in beraad, maar deelde daarna mede, dat hij geen vrijmoedigheid had de benoeming te aanvaarden. De synode was toen even ver als bij het begin van de behandeling van deze benoeming. Nieuwe beraadslagingen volgden. Toen werd de tweede kandidaat benoemd. Deze nam de benoeming terstond aan en zei, dat al die tijd gespaard had kunnen zijn, wanneer men hem terstond gekozen had.

Het komt wel eens meer voor, dat iemand weet ergens een plaats te zullen krijgen en dat het gaat in een weg, waarin het schijnt, dat er niets van terecht kan komen. Maar als iets van de Heere is, zal Hij op Zijn tijd en wijze heerlijk vervullen, wat men heeft verwacht. De Schrift geeft hiervan verschillende voorbeelden.

In ons blad is al meer dan eens naar voren gekomen, dat wij bevreesd zijn voor al die contacten met de vrijgemaakten, of ze nu binnen het verband zijn of daarbuiten. Verschillende gemeenten en classes lijken er op gebrand te zijn toch zo gauw mogelijk en zo goed mogelijk samen te smelten met de buitenverbanders. Daarbij wordt zelfs kerkelijke bepalingen geweld aangedaan.

Ook ter synode kwam deze zaak aan de orde en bleken sommige afgevaardigden meer gericht te zijn op de buitenverbanders dan op de gemeenten in eigen kerkverband, die van samengaan of nauwer contact met die vrijgemaakten niets willen weten, omdat zij daarvan het ergste vrezen voor eigen kerkelijk leven. Van de kant van de vrijgemaakten blijkt nog niet veel toenadering. Ze staan in elk geval niet te dringen bij onze kerkdeuren. Laten we niet vergeten, dat na 1892 velen de Gereformeerde kerken verlaten hebben, hele gemeenten en ook gezinnen en personen, die zonder meer aansluiting gezocht hebben bij die kerken, die na 1892 hun zelfstandigheid bewaard hadden. Dat is de juiste weg.

Het is duidelijk, dat de Christelijke Gereformeerde kerken aanvankelijk, en jarenlang, hun rug gekeerd hadden naar de Gereformeerde kerken en dat het nu al jaren anders is. Onbegrijpelijk.

B.

Voor de jeugd

Beste Jongelui!

De wedergeborene heeft een verborgen omgang met God. Je zoudt het ook een vertrouwelijke omgang met God kunnen noemen. En wat is dat nu, een vertrouwelijke omgang met de Heere hebben? Dat is niets anders dan aan de Heere alles kinderlijk vertellen, gelijk een kind dat doet, dat vertrouwelijk met zijn moeder omgaat. Of, om het beeld nog konkreter te stellen: zoals een jongen met het meisje vertrouwelijk omgaat en omgekeerd. Je kunt dit natuurlijk ook doortrekken, tot op de omgang tussen een man en een vrouw. Men heeft dan voor elkaar geen geheimen meer. Al is dat dan in menselijke verhoudingen altijd nog betrekkelijk, in de verhouding tussen de Heere en een wedergeborene, een kind des Heeren dus, is dat volkomen. Men wil dan, om het zo te zeggen, alles van elkaar weten en dat houdt dan ook in, dat men alles aan elkaar vertelt.

De zondaar vertelt alles aan de Heere. 'k Bekend' o Heer' aan U oprecht mijn zonden. 'k Verborg geen kwaad, dat in mij werd gevonden. Maar ik beleed, na ernstig overleg. Mijn boze daad. Wat men zelfs aan z'n meest vertrouwde betrekkingen op aarde niet vertellen kan, dat vertelt men aan de Heere. Want de Heere moet alles weten. Men vertelt dan ook, dat men de Heere liefheeft, omdat de Heere dat zo waard is.

Dit gaat dan met bestrijding gepaard. Want dan komt de duivel aan boord, om het zo een te zeggen, dat dit inbeelding en bedrog is. Want het leven is er niet naar. Die de Heere liefheeft, die bewaart Zijn geboden. En dan is er natuurlijk altijd wel wat te vinden voor die Boze, om dit te bestrijden. Want de allerbeste werken zijn immers met zonde bevlekt. Dus, aldus redeneert de Boze dan, het zal met die liefde van jou wel wat meevallen. Je verbeeldt je het maar. Het is allemaal bedrog. En dat kan dan weer zo'n pijn doen in het hart, als men inderdaad konstateren moet, dat men niet volmaakt in de liefde is. Doch dit gaat men dan ook eerlijk de Heere maar weer belijden.

Ik hoorde iemand zeggen, die dat leven kende: Heere, hier ben ik weer. Mag ik het U weer vertellen. Ik heb het er weer niet beter afgebracht. Maar tot Wie moet ik anders heengaan dan tot U. Gij nodigt mij er zelf toe.

uit. En dan komt men nooit genoeg bij de Heere op spreekuur, met al z'n zieleklachten. De Heere laat Zich in die vertrouwelijke omgang van Zijn kant dan ook niet onbetuigd. Want Hij komt door Woord en Geest verzekering te doen in het hart, dat Hij nu juist op dezulken gesteld is, die met al hun zonden en ellenden tot Hem zich ter genezing wenden. Die wil Hij helpen. Die wil Hij genezen. Die wil Hij Zijn heil doen zien. Ja, dat is eigenlijk een onbegrijpelijke zaak, hoe dat kan. Als men enigszins dogmatisch geschoold is, dan is dit geen probleem voor de rekenaar. Want die heeft het antwoord zo gereed. Die zegt: Dat kan natuurlijk alleen maar terwille van de Heere Jezus Christus. Een antwoord, waar niets op af te dingen is. Het is net zo zuiver als het antwoord, wat die schriftgeleerden aan de wijzen uit het Oosten gaven. Zij „zochten” de geboren Koning der Joden. En hun werd nauwkeurig de weg gewezen. Micha 5:1 was de sleutel tot de oplossing voor de wijzen. Maar die „wijzen” in de Jeruzalem, vonden zichzelf te wijs, om die „dwaze” wijzen uit het Oosten achterna te gaan. Begrijpen jullie dit? Zij wezen wel de weg, maar bleven zelf rustig waar zij waren. Zij fungeerden als dode wegwijzers. Op zichzelf zijn dat nuttige dingen, onmisbaar zelfs, maar ze zijn dood.

Doch degene die het werkelijk om de Heere te doen is en Zijn heil, die kunnen met een rekensommetje niet klaar komen, zo in de geest van: Je moet in de Heere Jezus Christus geloven, dan is alles in orde, Die heeft immers alles voldaan? Om Zijnentwil kan God je genadig zijn. Dat is allemaal waar. Maar men wil dat nu van God uit weten. Die moet het in hun hart verklaren door de krachtadige werking van de Heilige Geest, hoe het nu eigenlijk kan, dat de Heere met zulk een albedervend mens, die het er geen dag beter af kan brengen, toch in een vertrouwelijke omgang verkeren kan. Hoe Hij nu een zondaar, die de hel verdient heeft, genade betonen kan. Dat zou men zo graag willen weten. Want hier is de eer des Heeren mee gemoeid. En ten koste van de eer des Heeren zou men niet graag zalig willen worden. Want men heeft de eer des Heeren liever leren krijgen dan de eigen zaligheid. Iemand die het niet werkelijk om de Heere te doen is, heeft met deze zaken geen moeite. Als die maar in de hemel komt, dan is het hem voldoende.

Zij zien er niet tegen op, om over de muur te klimmen. Zij gaan niet door de „Deur” naar binnen. Zij betonen daardoor, dat ze dieven en moordenaars zijn, omdat ze van elders zoeken in te klimmen. Men kan dus voor God, in geestelijke zaken een dief en een moordenaar zijn, al is men nooit met de politie in aanraking gekomen. Want dezulken worden door de aardse overheid niet gegrepen. Maar de Heere zal ze grijpen, als het te laat is voor dezulken, n.l. als ze in het uur des gericht openbaar zullen komen als mensen, die niet door de Deur-Christus zijn binnengegaan. Voor dat zelfbedrog nu zijn de oprechten zo benauwd, zie je. Want die willen voor alle dingen eerlijk zalig worden. Heere, zeggen ze dan, in die vertrouwelijke omgang: Bewaar me voor zelfbedrog. Dat ik toch niet op valse gronden mij gerust zal stellen. Heere, doorgrond en ken mij, en zie of er bij mij een schadelijke weg zij, en leid mij op de eeuwige weg.

Degenen die zo onderhandelen met de Heere, die laat de Heere niet staan. Aan de zodanigen wordt het van Boven verklaard, altijd door het Woord natuurlijk, dat Sion door recht verlost wordt. Met andere woorden, dat men eerlijk zalig kan worden. Wat geeft dat al een geruststelling aan het hart. Men kan nu zalig worden, zo dat niet één van Gods deugden, eigenschappen of volmaakt-heden er schade bij behoeft te lijden.

Daar heeft de Heere Zelf zorg voor gedragen. Als jullie dit lezen, dan is de geboorte van de Heere Jezus weer herdacht. Ik hoop dat jullie er veel goeds van zullen hebben gehoord en dat het nog vers in je geheugen zal mogen liggen. Maar terwille van Hem die gekomen is in het vlees kan dat dan. God verklaart

dan aan de ziel, dat Hij uit enkel liefde, eenzijdige liefde — want Hij heeft ons reeds liefgehad ook toen wij dood waren — Zijn Zoon heeft gegeven, tot zaligheid van zondaren. En die Zoon wil men dan kennen.

Wie zou de Zaligmaker van zondaren niet willen kennen? Wie zou daar niet eens kennis mee willen maken? Niet hij of zij, die van z'n zonden geen last heeft. Maar degenen, die last van hun zonden hebben leren krijgen, die willen Hem leren kennen. Die willen kennis met Hem maken. Die lopen Hem achterna, net als die twee discipelen van Johannes de Doper, Johannes en Andreas. En dan is het de Heere Zelf, Die het contact gaat openen. Wien zoekt gij? Heere, waar woont Gij, zo was hun wedervraag. En het antwoord luidde: Kom en zie! En zij zagen waar Hij woonde. Je kunt hier natuurlijk zeggen: Dat was te Kapernaum. Punt, uit. Maar ik geloof dat ze meer gezien hebben. Want de Heere heeft, al weer die vertrouwelijke omgang, hun Zijn hart verklaard. N.l. dat Hij woning wilde maken bij hen, die van een verbroken hart en een verslagen geest zijn. Om hen te helen. Om Zichzelf daarvoor te laten verbreken. Om alles te doen wat tot hun zaligheid van node was.

Wanneer er iets van deze dingen mag worden verstaan, wat wordt dan de Heere Jezus Christus begeerlijk. Ja, dan begeert men Hem te kennen als „de mijne”. En als Hij dan tot de ziel zegt: „Gij zijt de Mijne”, dan zegt men met geloofsvrijmoedigheid „en Hij is nu ook de mijne”.

En dan te mogen verstaan dat Hij nu door de Vader gegeven is, om alles te doen, wat er bij God te doen is, wat tot zaligheid van node is, dat doet de Heere Jezus als het ware, als het Geschenk des Vaders aan het hart drukken. Dan heeft men geen last van de zonden. Dan is het hart vervuld met liefde tot de Heere en Zijn dienst. Dan zou men nooit meer enige zonden willen doen of denken zelfs, maar altijd heilig tot des Heeren eer willen leven. Als deze dingen niet vreemd zijn in jullie leven, die we nu en in vorige artikelen geschreven hebben, dan zijn dit bewijzen van geestelijk leven, en dat kennen alleen de wedergeborenen. De geestelijk doden weten daar niets van. Dus vrienden, staat er naar om daar iets van te weten te komen. Die vertrouwelijke omgang met de Heere is het beste wat zich denken laat. De kleinste in de genade kan daar niet buiten en de grootste ook niet. Het zij jullie aller levensbehoefte. En daar mijn blad weer vol raakt, haast ik mij tenslotte nog om jullie allen een gezegend nieuwjaar toe te wensen, en dat maar veel de verborgen omgang met God je deel zal mogen zijn. Want dat is de weg waarin de Heere Zijn heilgeheimen, naar Zijn vreeverbond bekend wil maken. Ps. 25:7:

Gods verborgen omgang vinden
Zielen, daar Zijn vrees in woont,
’t Heilgeheim wordt aan Zijn vrinden,
Naar Zijn vreeverbond getoond.
d'Ogen houdt mijn stil gemoed
Opwaarts, om op God te letten;
Hij, Die trouw is, zal mijn voet
Voeren uit der bozen netten.

Jullie aller vriend
Ds. H. v. d. Ent

De wonderen des Allerhoogsten

Zo luidt de titel van een boek, geschreven door Abraham van de Velde. Het is opnieuw uitgegeven door de West-Friese boekhandel te Ede naar de editie van Ds. J. W. Felix, 1874. Het is een mooie uitgave met duidelijke letter en linnen band.

Het is een boek van meer dan 370 blz.

Van de Velde was indertijd predikant te Middelburg. Hij heeft ook in andere plaatsen gestaan en heeft midden in de strijd geleefd. Dat is zo ongeveer drie eeuwen geleden.

In zijn inleiding schrijft Van de Velde: „Indien enig land en volk deze genadige wonderwerken Gods heeft ondervonden; zo enig volk is gebracht in water en in vuur, en door een hoge hand, buiten en boven alle verwachting, in een overvloedige verversing; indien bij gevolg enig land en volk oorzaak heeft om dienaangaande de grote God te verheerlijken; het is dit ons lieve vaderland.”

De schrijver weet uit allerlei bronnen vele feiten naar voren te brengen met de bedoeling de hand des Heeren daarin aan te wijzen. Dat geldt voor hem in dagen van uitredding, maar ook in dagen van benauwdheid. Hij wijst op zegen en oordeel. Hij laat uitkomen, dat de Heere dit niet gedaan heeft om oorzaken bij onze vaders. Hij geeft de Heere alleen de eer.

Van de Velde geeft veel meer dan alleen een vermelding van de wonderen des Allerhoogsten. We noemen enkele paragrafen midden uit het boek: blz. 195: Gods heilige Waarheid boven alles hoogachten; blz. 200: De duivel woelt daartegen; blz. 203: Gods Woord voor alle tijden; blz. 206: Sociniaanse dwalingen weerlegd; blz. 209: De Heilige Schrift onfeilbaar; blz. 210: 1 Corinthhe 16:2 verklaard; blz. 212: Geen zaligheid buiten de kennis van Christus; blz. 215: Over de zaligmakende kennis en de natuurlijke kennis; blz. 219: De heerlijkheid van Gods Woord. Zo zouden we door kunnen gaan.

Wordt vervolgt

Wij leveren u alle

Bijbels en Psalmboekjes
(Statenvertaling)

franko thuis

H.H. Kerkeraden!

Voor de levering van **huwelijksbijbels** houden wij ons aanbevolen

BOEKHANDEL VAN LEEUWEN

Wijk 7-78, Urk, telef. 05277-1783
na 7 uur: Almerelaan 1, telef. 05277-1593

Boeken bestellen? KOOL bellen!

Het adres voor alle goede boeken...

BOEKHANDEL G. KOOL LEERDAM

Lingedijk 31 - Telefoon 03450 - 46 15

Postbus 22 Antwoordnummer 3

NEEM EEN ABONNEMENT OP DE MEDITATIESERIE

„KORENAREN UIT DE VOLLE OOGST”

Twee meditaties op één grammofonplaat met bijpassende gespeelde of gezongen psalmen, waarvan de volledige tekst is afgedrukt op een fraaie vijfkleurenhoes kost normaal franko huis f 14,90. U kunt ook een abonnement nemen tegen de lagere prijs van f 12,90. Verschijnt 4 x per jaar. De bijpassende psalmen worden zodanig gespeeld dat U zelf mee kunt zingen. De eerste plaat GH/05 is reeds verschenen. Drs. W. Chr. Hovius en Dr. J. van Haaren houden een meditatie over: Daniël aan het hof in Babel en Het doen van een wonderlijk God. De tweede plaat GH/06 verschijnt d.v. eind november. Drs. H. Rijkman en Dr. B. Haverkamp houden een meditatie over: Geef de Heere de hand en De brulloft te Kana.

Verdere medewerking verlenen: o.a. Ds. K. de Gier, Ds. M. C. Tanis, Ds. W. L. Tukker, Ds. G. A. Zijderfeld, Ds. A. Vroegindewij, Ds. L. Huisman, Ds. D. Slagboom, en anderen.

NU ABONNEREN; Schrijf Uw naam, adres en gironummer op een briefkaart of bel (02521) 4543 en U ontvangt elke drie maanden een fijne meditatie franko thuis.

GOUDEN HARPEN N.V. Postbus 135, Lisse, Telefoon 02521 - 45 43, Giro 239.80.80